

■ **Temerile legate de conflictul din Orientul Mijlociu aduc scăderi pe piețe**

PAGINA 2

■ **Scăderi pentru indici, pe fondul unui rulaj sub media zilnică a anului**

PAGINA 2

■ **Dobânda la depozitele overnight a scăzut la 6,02%**

PAGINA 4

■ **Euro s-a depreciat la 5,3501 lei**

PAGINA 4

■ **Accesibilitatea locuințelor - o problemă în mare parte a lumii**

PAGINA 9

■ **Comisia Europeană intenționează să taxeze gigantul american din tehnologie**

PAGINA 9

■ **Vânzările totale ale Mercedes scad, dar livrările de vehicule electrice au o creștere record**

PAGINA 12

GRAM AUR = 633,0241 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,7355 RON

EURO = 5,3501 RON

DOLAR = 4,7801 RON

Raport european: România - pe locul 22 din 27 la absorbția fondurilor nerambursabile

Tara noastră se afla pe locul al 22-lea dintre cele 27 de state ale Uniunii Europene la rata plăților de granturi din Mecanismul de redresare și reziliență, la sfârșitul anului 2025, se arată în raportul Curții de Conturi Europene (ECA) cu privire la bugetul UE, publicat azi noaptea. În timp ce Franța, Austria și Croația depășiseră pragul de 80%, țara noastră nu ajunsese nici la jumătatea finanțării nerambursabile alocate prin planul revizuit.

Cu 47,2%, România se situase imediat după Suedia, care înregistrase 48,8%, și înaintea Lituaniei și a Țărilor de Jos, ambele cu 46,3%. Bulgaria ajunsese la 53%, Grecia la 66,1%, Spania la 69%, iar Italia la 75,4%. Cu doar 47,2% din alocarea revizuită încasată, țara noastră era la 18,8 puncte procentuale sub nivelul cumulativ al UE, potrivit documentului citat.

Clasamentul măsoară plățile de granturi raportate la locuitorii revizuite, fără cheltuieli administrative.

El descrie situația de la sfârșitul

lui 2025, nu un bilanț actualizat al anului 2026, și nu reprezintă un clasament al calității reformelor sau al investițiilor. Cifra de 47,2% privește exclusiv componenta nerambursabilă a mecanismului, nu întregul PNRR, care include și împrumuturi. Referitor la PNRR, Lucian Romanescu, membru al Curții de Conturi Europene a spus ieri, în cadrul unei conferințe de presă pe care a susținut-o pentru mass-media din țara noastră: "A fost o presiune foarte mare de îndeplinire a jaloanelor în ultimul moment. Același lucru se va întâmpla probabil și cu cadrul financiar multianual 2021-2027, unde absorbția medie europeană este undeva la 30%. România e la vreo 36% astăzi."

Când presiunea este foarte mare pe atingerea obiectivelor, există tentația, tendința de a duce rezultatul înspre ceea ce ar trebui să fie evaluat.

GEORGE MARINESCU

(continuare în pagina 3)

Avertismentele FMI legate de Inteligența Artificială privind economia globală

● Investițiile tot mai mari în AI accelerează dezvoltarea roboților industriali ● Coreea de Sud și Singapore au cei mai mulți roboți industriali per lucrător la nivel mondial ● China deține cea mai mare flotă de roboți - aproximativ 2 milioane de unități, însă se clasează pe locul 22 la densitatea raportată la numărul de lucrători

Prețurile ridicate ale energiei, datorita publicității record și riscurile asociate boom-ului investițiilor în inteligența artificială (AI) reprezintă amenințări la adresa economiei mondiale, conform unui avertisment lansat ieri de directorul general al Fondului Monetar Internațional (FMI) Kristalina Georgieva. Oficialul FMI a afirmat, potrivit Reuters, că lumea este trasă în două direcții opuse: un șoc negativ al ofertei de energie, provocat de conflictele din Orientul Mijlociu, și un șoc pozitiv al cererii, generat de inteligența artificială, care alimentează și inflația. Kristalina Georgieva a precizat: "Impactul combinat al acestor două forțe este extrem de inegal la nivel mondial: boom-ul investițiilor în AI ocultește multe țări". După cinci ani și jumătate cu inflație pe ste fantele băncilor centra-

le, Kristalina Georgieva a evidențiat persistența presiunilor inflaționiste, generate de dezvoltarea inteligenței artificiale, de șocurile prețurilor energiei și alimentelor, de tarifele comerciale, de cheltuielile sporite pentru apărare și de costurile mai mari cu serviciul datoric. Oficialul FMI a atras atenția cu privire la riscurile legate de Inteligența Artificială, unde investițiile ca procent din PIB sunt susceptibile să le depășească pe cele din căile ferate, rețele electrice sau infrastructura de telecomunicații. Extinderea concentrării economice și financiare pune presiune pe companiile de AI pentru a obține creșteri ale productivității și câștigurilor pentru a justifica evaluări ridicate, a spus Georgieva, avertizând că deramagirea peșei s-ar putea transforma "într-un șoc de ampieare". (A.V.)

(continuare în pagina 12)

Energia - problemă de perspectivă a centrelor de date AI

De dezvoltarea accelerată a inteligenței artificiale ar putea întâmpla, în următorii ani, un obstacol major: insuficiența centrelor de date și, mai ales, a energiei electrice necesare pentru alimentarea acestora, avertizează analiștii Morgan Stanley.

Industria AI se confruntă deja cu o serie de constrângeri, de la deficitul de cipuri de memorie și incertitudinile privind randamentul investițiilor până la nivelul ridicat al dobânzilor. Din toate acestea, însă, capacitatea limitată a centrelor de date și a accesului la energie ar putea deveni cele mai importante și imediate probleme.

Ani la rând, discuțiile privind extinderea infrastructurii AI s-au concentrat asupra disponibilității procesoarelor grafice, memoriei HBM, capacităților de packaging și ritmului în care TSMC poate produce semiconductori avansați. În prezent, atenția se mută însă către o problemă mai puțin spectaculoasă, dar eșențială: electricitatea. Potrivit analizei Morgan Stanley, Statele Unite riscă să se confrunte, până în 2028, cu un decalaj semnifica-

tiv între capacitatea planificată a centrelor de date și energia disponibilă pentru alimentarea acestora.

La nivel global, cererea pentru capacitățile de centre de date ar urma să ajungă anul viitor la aproximativ 56 de gigawați, în timp ce noile facilități care vor putea fi efectiv alimentate cu energie vor însuma numai 51 de gigawați. Diferența ar urma să devină și mai mare în 2028, când cererea este estimată la 86 de gigawați, companiile cu numai 68 de gigawați de capacități de calcul care ar urma să intre în funcțiune.

Morgan Stanley estimează, de asemenea, un deficit net de energie de aproximativ 34%, echivalent cu 32 de gigawați. Problema nu este doar consumul uriaș de electricitate asociat extinderii centrelor de date, un fenomen deja bine cunoscut, ci și efectele pe care eventualele limitări ale proiectelor le-ar putea avea asupra diferitelor segmente ale industriei semiconductoarelor.

SABIN S. BRANDIBURU

(continuare în pagina 4)

Leul cade tot mai mult în fața euro; ce estimează analiștii

● Aurelian Dochia: "Mă aștept ca devalorizarea leului să continue; important este să se producă treptat, pentru a nu declanșa o criză" ● Ciprian Dascălu, BCR: "Considerăm că există un spațiu limitat pentru o depreciere suplimentară a leului" ● CFA România estimează, în scenariul de bază, un curs de 5,40-5,50 lei/euro la finalul anului 2027

Ilustrație concepută de MAKE

Leul a traversat, în ultimele zile, un episod de depreciere accentuată față de euro, cursul atinsând nivelul record. Banca Națională a României a anunțat ieri un curs de 5,3501 lei/euro, ușor sub maximum istoric de 5,3527 lei/euro înregistrat în ziua precedentă. Pe piața valutară, însă, presiunile asupra monedei naționale au continuat, perechea EUR/RON fiind cotaată în jurul orei 15:00 la 5,354 lei pentru un euro, peste precedentul record, potrivit datelor Investing.com.

La 1 octombrie, moneda națională a înregistrat cea mai amplă depreciere într-o singură zi de la căderea grivului, în luna mai. Mișcarea venut la o zi după ce Cabinetul propus de Siegfried Mureșan nu a obținut votul

de investitură al Parlamentului și în ajutul evaluării ratingului suveran al României de către S&P Global, care a menținut țara noastră în categoria recomandată investițiilor. În plan extern, deprecierea leului se suprapune peste o perioadă de slăbiciune a euro, moneda unică europeană coborând, la rândul său, la minime față de dolarul american.

Aurelian Dochia: "Un leu mai slab înseamnă o stimulare a exporturilor"

Devalorizarea leului față de euro probabil va continua, dar este important să se producă treptat, pentru a nu declanșa o criză, consideră analistul economic Aurelian Dochia.

Domnia sa ne-a spus: "Cred că tendința (n.r. de depreciere a monedei naționale față de euro) nu ar trebui să ne mire atât de mult. Mai degrabă, stabilitatea de care a dat dovadă leul de-a lungul timpului a fost ciudată și anormală. Pentru că, totuși, între România și Uniunea Europeană, între leu și moneda euro, diferențialele de dobândă și de inflație au fost foarte mari. Totuși, în ciuda acestor inflații mult mai mari în România decât în zona euro, leul se păstra stabil față de euro. În general, când într-o țară există inflație mare, moneda respectivă ar trebui să se deprecieze față de moneda de companie. La noi, moneda a fost ciudată de stabilă, în primul rând datorită unor factori externi, și nu a intervenției Băncii Naționale, care nici nu avea cum să țină leul stabil pe

o perioadă atât de lungă, neavând instrumentele necesare. Dăruim avuții într-o țară independentă de capital care au dus la înfrângerea leului, dincolo de alți factori. Acum asistăm la o corecție, care compensează stabilitatea neobișnuită de ani de zile, dar cred că există și aspecte pozitive ale acestei mișcări".

Aurelian Dochia a adăugat: "Un leu mai slab înseamnă o stimulare a exporturilor. Noi avem o balanță comercială deficitară de foarte mulți ani, lucrul legat și de stabilitatea leului față de euro. O firmă care exportă în Uniunea Europeană are costurile de producție în lei și obține veniturile în euro."

ANDREI IACOMI

(continuare în pagina 10)